

deres Maksimum i December (124), og Tallet aftager ret regelmæssigt indtil Juli (75), hvorefter det atter stiger. Dette Resultat forekom Professor Dexter overraskende, thi i Almindelighed anser man jo Vold og Slagsmaal for hyppigt at være en Følge af Drukkenskab. Ved for hver enkelt Dag i den af Undersøgelsen omfattede Periode at notere forskellige meteorologiske Data (Temperatur, Barometerstand o. s. v.) fandt Dexter, at Hyppigheden af begge de to Arter af Forseelser i høj Grad paavirkes af Vejrforholdene. Ikke alene, at man i Kulden tager sig en Snaps eller to og let faar for meget, naar det er rigtig koldt, men Dexters Tal bekræfter ogsaa det gamle Ord, at Blæsten er Kromandens bedste Ven. Derimod tyde Tallene paa, at Menneskene ere mest fredsommelige i stræng Kulde, men at Stridslysten stiger med Temperaturen; dette sidste bekræftes ogsaa af Erfaringer fra New-Yorks Fængsler. — Ogsaa mellem Lufttrykkets Højde og Tilbøjeligheden til at begaa Voldshandlinger fandt Dexter en tydelig Sammenhæng; under iøvrigt lige Forhold sker der baade flere Anholdelser for Slagsmaal og flere Forbrydelser i Fængslerne, naar Barometret staar lavt, end naar det staar højt, hvilket forklares saaledes, at de fleste Mennesker mere eller mindre deprimeres af det lave Lufttryk, og den Uligevægt i Sindet, som foraarsages paa denne Maade, bevirker da hos stridbare Naturer, at de give efter for Lysten til at slaa fra sig.

VI.

Arbejdslønnen i København.

Københavns Kommunes statistiske Kontor har udsendt et Tabelværk, der omhandler Arbejdslønnen i København og Nabokommuner i Aaret 1904.

Den gennemsnitlige Dagløn (d. v. s. den almindeligste

Fortjeneste, som de fleste Arbejdere i Faget opnaa) er, naar man under ét tager alle de 110 Fag, hvorom der meddeles Oplysninger, beregnet til 4.11 Kr. for Svende (mandlige, faglærte Arbejdere), 3.43 Kr. for Arbejdsmænd, 1.90 Kr. for kvindelige Arbejdere og 1.03 for Lærlinge. Sammenholdes disse Gennemsnitssatser med de tilsvarende, der ved tidligere Undersøgelser ere beregnede for Aarene 1898, 1892 og 1882, faas følgende Oversigt:

	Gennemsnitlig Dagløn for:			
	Svende Kr.	Arbejdsmænd Kr.	Kvinder Kr.	Lærlinge Kr.
1882.....	3.04	2.37	1.37	0.87
1892.....	3.32	2.59	1.46	0.91
1898.....	3.84	3.05	1.67	0.94
1904.....	4.11	3.43	1.90	1.03

Svendelønnen er i de 22 Aar fra 1882 til 1904 steget med 35 pCt., Arbejdsmændenes Dagløn med 45 pCt. og Kvindernes med 39 pCt. En ikke-faglært Arbejder tjente i 1898 lige saa meget som en faglært i 1882, nu tjener en Arbejdsmand en halv Snes Øre mere pr. Dag end en Svend gennemsnitlig tjente i 1892.

De anførte Gennemsnitstal ere beregnede paa Grundlag af Opgivelserne af den almindelige Dagløn eller Timeløn. Ved Akkordarbejde tjenes imidlertid en Del mere. Saaledes kan den gennemsnitlige Akkord-Ugefortjeneste for Svende ansættes til 29.79 Kr. (i 1898 og 1892 henholdsvis 27.46 og 22.68 Kr.); for Arbejdsmænd var Akkord-Ugefortjenesten 26.08 Kr. (i 1898: 21.73 Kr.), for Kvinder 13.26 Kr. (i 1898: 11.65 Kr. og i 1892: 10.08 Kr.).

Ved Beregningen af Aarsfortjenesten maa der tages Hensyn baade til Hyppigheden af Akkordarbejde og til Arbejdsløsheden i de forskellige Fag. Nogen fuldstændig nøjagtig Beregning af den gennemsnitlige Aarsfortjeneste kan derfor ikke foretages paa Grundlag af det foreliggende Materiale, men det kan dog fastslaaes, at

Summen omtrent udgør 1200 Kr. for Svende, 1000 Kr. for Arbejds mænd og 550 Kr. for kvindelige Fabriks- og Værksted sarbejdere.

Hvis man paa Grundlag af Opgivelserne om den gennemsnitlige (almindelige) Dagløn opsøger de højest lønnede Fag, finder man følgende Række:

En gennemsnitlig Dagløn af over 5 Kr. (5.80 Kr.) havde kun Bladsætterne. En Dagløn af 5 Kr. er opgivet som det almindelige for: Pianofortearbejdere, Bygnings-snedkere, Maskinsnedkere, Sandstenhuggere og Stukkatoører. Imellem $4\frac{1}{2}$ og 5 Kr. pr. Dag tjenes af: Trykkere, Litografer, Kommunens Elektricitetsarbejdere, Værksættere (Typografer) og Instrumentmagere. En Dagløn af $4\frac{1}{2}$ Kr. have: Granithuggere, Tapetsere, Sølvarbejdere, Skorstensfejere og Træskomagere. — Den højeste gennemsnitlige Akkord-Ugeførtjeneste naas af Slagtere ved de offentlige Slagtehuse (40—50 Kr. ugentlig), Kobbersmede (40 Kr.), Maskinsnedkere (32—40 Kr.), Bladsættere ($37\frac{1}{2}$ Kr.), faguddannede Porcellænsarbejdere, Stukkatoører og Hustømrere (36 Kr.), Bro læggere, Murere og Skibstømrere (35 Kr.).

De lavest lønnede Fag ere følgende: Glarmestere, Maskintrykkere i Tapetfabriker, Mejerister og Rebslagere med en gennemsnitlig Dagløn af 3.50 Kr., faguddannede Arbejdere ved Statsbanernes Elektricitetsafdeling (3.47 Kr.) og Statsbanernes Maskinværksteder (3.38 Kr.), Vævere (3.33—4.00 Kr.), Kurvemagere (3.33 Kr.), Barberer (2.85 Kr.) samt Blomstergartnere (2.50—3.00 Kr.). — Ved Siden af disse er der dog en Del forholdsvis lavt lønnede Fag, hvor ingen Dagløn-Angivelse findes, bl. a. Haandskomagerne, hvis Akkord-Ugeførtjeneste almindelig anslaaes til 20—25 Kr.

Hvis man forsøger at sammenstille Dagløn-Satserne for de enkelte Fag i 1904 med de tilsvarende Angivelser i Tabelværkerne for 1898, 1892 og 1882, faar man et stærkt Indtryk af den Specialisering og den Forskydning af Grænserne mellem Fagene, der er foregaaet i de sid-

ste 10—20 Aar. Herved gøres naturligvis Sammenligningen mellem før og nu baade vanskelig og usikker. Vi skulle derfor kun anføre nogle faa Data til Belysning af Lønstigningen indenfor enkelte Fag.

Bagere tjente i 1882 en gennemsnitlig Dagløn af 1.40 Kr. foruden Kost og Logis; i 1892 var Kost- og Logis-Systemet afskaffet for Svendenes Vedkommende, og Daglønnen var almindelig 2.80 Kr., i 1898 og 1904 opgives som Dagløn 4.17 Kr. for Fintbrødsbagere og 4.33 Kr. for Rugbrødsbagere. — Bogbindernes Dagløn opgives for 1882 og 1892 til 3.00 Kr., for 1898 til 3.33 og for 1904 til 3.75. — For Malere er Daglønnen stegen fra 2.75 i 1882 til 3.81 i 1904, for Murere fra 3.00 i 1882 til 4.00 i 1904, for Møbelsnedkere fra 2.50 i 1882 til 4.00 á 4.10 i 1904, for Tømrere fra 3.00 til 4.00, for Stukkatører fra 4.00 til 5.00.

VII.

Kakao.

En Mængde forskellige saakaldte »Kolonialvarer«, som i ældre Tid mere eller mindre kunde betragtes som Luksusartikler, trænge Aar for Aar dybere ned i Befolkningens Forbrug. Først og fremmest gælder dette Sukkeret, hvoraf der i Danmark i Midten af det 19. Aarhundrede kun forbrugtes ca. 14 Pund aarlig pr. Individ, men nu mellem 60 og 70 Pund. Det gælder ogsaa en Vare som Ris, hvoraf Forbruget pr. Individ i samme Tidsrum er steget fra ca. 2 Pund til ca. 7 Pund. I mindre Grad gælder det endvidere baade Kaffe og The samt — ikke mindst — Kakao.

I det sidst udkomne Tabelværk over Danmarks Vare-Ind- og Udførsel er Indførselen af Kakao og Chokolade til Danmark i 1905 (Indførsel til Forbrug) opført med